

méretű (öklömnyinél nagyobb) kova magkövet és hatalmas nyersanyagdarabokat, pattintott kova- és obszidián-eszközöket, pattintékokat, őrlőkőtöredékeket találtunk. A magkőleletek páratlanul nagy száma kiemelt jelentőségű lelőhelyre utal. A felszínen szétszántott paticsosfoltokat (házhelyeket) figyeltünk meg.

Legkevesebb 2 helyen elszántott hamvasztásos sírt is megfigyeltünk, amelyet az előkerült töredékes kerámia (egy díszítetlen, töredékes bögre és egy urna füles hastöredéke) alapján a késő bronzkori halomsíros kultúrára datálunk. A szétszóródott cserepek között égett hamvakat figyeltünk meg. Ezért a területen nagy sírszámú temető előkerülése várható.

A lelőhelyen szórványosan szarmata cserepeket is találtunk.

Taksony-telek I. (3. lh.): A Pusztataksonyba vezető műúttól Ny-ra, a Taksony-telek II. elnevezésű lelőhelytől É-ra egy kisebb, környezetéből alig kiemelkedő, K-Ny irányban hosszan húzódó alacsony partosabb rész található. Ezen a területen szórványosan átlagos mennyiségű őskori, szarmata és bizonytalan gepida korú leleteket gyűjtöttünk.

Taksony-telek II. (4. lh.): A Pusztataksonyba vezető műúttól Ny-ra húzódó egykori csatorna – eredetileg természetes mélyedés – É-i partja. A nagy kiterjedésű lelőhelyen nagy mennyiségben gyűjtöttünk őskori (valószínűleg AVK) és szarmata cserepeket, néhány bizonytalan őskori, talán szkíta cserepet és bizonytalan, gepida-gyanús töredékeket. A cserepek mellett nagyméretű kova nyersanyagtömböt, pattintott kova- és obszidián-eszközöket, pattintékokat is találtunk. A lelőhely valószínűleg összefügg az 5. sz. lelőhellyel (Bónishát), de a betemetett csatorna eredetileg természetes határvonal is lehetett a két hasonló korú település között.

Munkatársak: Csányi Marietta, Hegedűs Gabriella, Kelemen Angéla, Kozma Károly, Raczkó Pál.

TÁRNOKI JUDIT

385. Tiszagyenda, Hármass halom

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) I

A lelőhelyen a tiszaroffi víztározó munkálataihoz kapcsolódóan végeztünk előzetes régészeti feltárást. Mintegy 800

m² felületet kutatóárok-rendszerrel vizsgáltunk, semmiféle régészeti objektumot nem találtunk, annak ellenére, hogy 1979-ben már folytattunk a területen feltárást. Ekkor mintegy 6–8 szarmata és gepida sír leletanyagát mentettük meg egy útépitéshez kapcsolódóan.²⁷ A gátépítéshez köthető előzetes vizsgálatok során 2006-ban geofizikai kutatások is folytak a területen, melyek eredményeként jól érzékelhető anomáliák is mutatkoztak, sőt egy öntött bronzcsat töredéke is előkerült a területről.

MADARAS LÁSZLÓ

386. Tiszagyenda, Morotvapart (Lak)

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) Á, Kk, Kú

2006. szeptember 12. és november 30. között megelőző feltárást végeztünk a lelőhelyen (Tiszaroffi árapasztó tározó 15. sz. lh.). A feltárások előtt előzetes geodéziai felmérést, műszeres leletgyűjtést és geomágneses vizsgálatot folytattunk. Ezen előzetes munkák során találtuk meg a 63 darab egész ezüsttallérból és egy aranydukátból álló kincsleletet. Az érmek 25–30 cm mélységben voltak, a szántás egy 30×30 m nagyságú területen szórta szét azokat. A területen a középkor folyamán a Lak nevű falu helyezkedett el, amint azt dr. Bagi Gábor kandidátus történész megállapította.

A pénzeket 1617 és 1639 között verték, azoknak több mint felét II. Ferdinánd (1619–1637) magyar király és német-római császár bocsátotta ki, az arany is az ő verete. A kincsből megtalálható II. Mátyás (1608–1619) magyar király, Bethlen Gábor (1613–1629) erdélyi fejedelem, II. Gusztáv Adolf (1617–1632) svéd király, IV. Keresztély (1588–1648) dán király egy-egy verete, valamint szász és braunschweigi hercegi tallérok és a salzburgi érsekség több érméje is. (Lásd a kötet hátsó borítóját, valamint az illusztrációkat!)

A lelőhely területéből 8307 m² lehumuszolt felületen 280 régészeti objektumot dokumentáltunk, ezek közül 135 objektumot tártunk fel teljes egészében. Az előkerült régészeti jelenségek három korszak anyagát képezik.

²⁷ ArchÉrt 107 (1980) 250.